

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor postnina znaša.
 Za oznanila plačuje se od četristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederalno tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo — Uredništvo in upravištvo je v Gosподskih ulicah št. 12.
 Upravništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Agrarna reforma.

I.

Štirideset let je minulo, kar sije našemu kmetu solnce osobne svobode. Suženj, tlačan bilo je prej naše kmetstvo krutemu gospodarstvu, graščaku. Oral in sejal je ubogi kmet sam, a žel je na svoji njivi poleg graščaka, redil je živino, a večidel krvavega svojega potu moral je bore kmetič graščaku nositi za priboljšek, bival je v tamni, leseni koči, a gospodstvu zidal je gradove — zastonj. Ukraden ni bil tedaj samo telesno kmet tlačan v jeklene graščakove okove, temveč tudi duševno svobodo in omiko določevala mu je graščakova milost. Znano je, da je moral imeti kmetski sin graščakovo privoljenje, da je smel ustopiti v mestne in višje učilnice, saj bil je grajski suženj.

In prišlo je, — bolje rečeno, prigromelo je leto 1848 in njegov grom bil je blagoslov našemu kmetstvu, saj je izvilo bič graščaku iz rok. Stoproodslej bil je kmet vsaj na pol gospod v svoji hiši in na svojem zemljišči, le glede razprodaje in razkosanja posestva in podedovanja klanjati se je moral doličnim predpisom in postavam.

Leto 1868 razdrobilo je zadnje ostale kmetske spone. Proglasila je namreč postava 27. junija istega leta podedovalne predpise glede kmetskih domov neveljavnim in dovolila popolno svobodno razpolaganje s kmetskimi posestvi.

Naudušenje in splošna radost pozdravlja je to zadnjo milostno svobodo; kajti na njenej podlagi bila je mogoča jednakopravnost posameznih udov jedne družine.

Določevala je postava doslej, da podedeje kmetski dom najstarejši sin ali najstarejša hči in da izplača ostalim bratom in sestram le primerni del cenenega posestva, in sicer v takem razmerju, da je on — kot gospodar vsaj za četrti del na boljem od ostalih dedičev.

V istini ostra in nepravična dozdevala se je ta postava glede kmetskega podedovanja. Isti srečni, kateremu je odločila osoda rojstni dom, očetovo gospodarstvo, naj uživa povrhu večjo dedino, kakor ostali bratje in sestre, ki si naj iščejo z malim svojim deležem v potu svojega obrazu kruha in domovja.

Vender v državnem življenju ne sme odločevati in prevladovati vedno rabločutje in matematična natančnost v zadevah tikajočih se interesov posameznih udov države in onih države same. Tu velja gaslo: „Salus civitatis prima lex esto!“

V istini kratka leta popolne kmetske svobode pokazala so, da poslednja ni rodila niti državljanom, niti državi bogatega sadu in sreče, katero zagotavlja sicer zlata svoboda.

Prostovoljno razkosavanje in razdelitev kmetskih posestev mej postavne dediče prouzoča danes ne samo vedno večje kmetske bede in splošnjega obubožanja, temveč preti državi samej, da se ji spremeni prej ali pozneje krepki kmetski rod, najboljši krvni in denarni davkoplačevalec, v proletariat, ki je nesreča vsaki državi.

Prepričala se je država in vsak domoljub, da žuga po postavi z dnem 27. rožnika 1868 velika, prej nepreračunjena in nepričakovana nezgoda in da je skrajni čas, da se postavijo nevarni kmetski svobodi primerne in prepotrebne meje.

Neizveden ali pa sebičen in neodkritosrčen politik sumniči in sumničil bode nasvetovano novo postavo, ki se razpravlja že v letošnji državnozborski sesiji, da diši po reakciji, po sužnosti in tlaki one zloglasne dôbe pred letom 1848., mi Slovenci pozdravljamo jo prisrčno in radostno.

Naša slovenska domovina, ki ni štela nikdar takozvanih velikih narodnih domov in posestev, zre se strahom, kako razkosuje osobna kmetska svoboda in brezupen materijelen položaj našega naroda zadnje svoje kmetske domove in posestva. Dolgo ne bode, ako se ne ustavi to mesarjenje kmetskih posestev, da ne bode več kmetov Slovencev, in da stopijo na njihovo mesto le siromaki, kočarji, kmetje, ki s svojo kmetijo niti male družine preživeti ne morejo, takozvani kmetski proletariat, ki tira zadnje svoje imetje na boben, tujcem v roke, ki kujejo žreblje za materijelno in duševno krsto slovenskega naroda.

Liberius.

Časnikarske hijene.

Slovenci smo bili od nekdaj tako srečni, da so nasprotniki naši vsak narodni napredek v javnem in socijalnem življenju, vsako večje narodno

podjetje pozdravljali z divjim huronskim krikom po nemških nam sovražnih časopisih, in lavorike, katere so si s tem kovarskim dopisovanjem in zavratnim napadanjem svoje dni pridobili zdaj že pokojni dr. Issleib, in še živeča znana dva doktorja zdravnika, še zdaj bujno zelené na sicer opustošenem vrtu ljubljanskega ustavoverstva. A takrat, ko je ta svojad s svojimi peresi grdila narodno stranko in zaslužne voditelje njene, imeli so tako zvani ustavoverci na Kranjskem nadylado v svojih pesteh in šlo jim je samo za to, da bi potisnili nazaj vedno krepkeje nastopajoče slovenstvo.

Vsek izmej nas se tudi še živo spominja, kako so civilni in se zvijali ti dopisuni po židovskih in požidenih časopisih, ko je nastopilo Taaffejevo ministerstvo in je z bogate mize njegove padlo tudi nekoliko drobtin na poprej zanemarjene kranjske Slovence. Nekoliko let je bila „Aera Winkler in Krain“ stoječa rubrika po vseh glasilih državnozborske levice, in kdor ni poznal kranjskih razmer, moral je, sodeč pa teh izbruhih tevtonskega fanatizma, misliti, da je Kranjska postala obljudljena dežela, kjer se mleko in med cedi Slovencem mej tem, ko se morajo kranjski Nemci kakor indijska parija potikati po deželi. Zadnje leto so pa nekoliko potihule te politične elegije, bodi si, da so se ti židovski časnikarski hlapci s svojimi lažmi začeli samim sebi zdeti smešni in zaničevanja vredni, bodi si, da so se preverili, da se tudi pod Taaffejevo vlogo kranjskim Nemcem ni skrivil noben las in da še vedno sedé okoli loncev, polnih tolstega mesá, kakor nekdaj v Egiptu pradedje tistega rodū, ki dandas v Avstriji s časopisjem dela javno mnenje.

Toda, kdor je mislil, da so za vselej potihnili ti politični dñinarji in podajali, ta se je močno motil. S penečo jezo in divjim fanatizmom so se znova zagnali na slovenski narod, s pretkanimi lažmi in kovarnimi izmišljotinami so začeli zadnje čase sumnjičiti in črni mož, ki imajo za naše ljudske šolstvo in za literaturo našo kaj zaslug. Izbrali so si pa v predmet svojega obrekovanja zlasti tri okrajne šolske nadzornike, ki so si s svojim vestnim, nepristranskim, pridnim in odločnim delovanjem v prid in napredek našega

LISTEK.

Zarota v verzih.

Zgodovinska povest.

Češki spisal Ladislav Stroopežnický; Poslovenil Rozinský.

Kako globoko v usodo narodov, v usodo celih držav more poseči — svilen čop!

Ustaja, ki je izbruhnila v noči k 9. juniju 1. 1762. v Petrogradu, in katero je vodil Grigorij Grigorjevič Orlov, posadila je na prestol ruski Katarina II., ki je postala tako samovladna gospa cele Rusije, kajti Peter III., soprog Katerine in dotedanji car, ločil se je bil v istej noči od tega sveta. Katarina dospela je tako na vrhunc svojih najgoričnejših želja in ž njo zajedno tudi — Grigorij Grigorjevič Orlov, njen ljubljenec. Postati soprogom carice ter zasesti ob njenem boku prestol ruski, — zdel se je Grigoriju Orlovu, dotedanju stotniku topništva, le še dogodek najbliže bodočnosti. Saj ga je Katarina prav tako strastno ljubila kakor on njo!

Vender — — —

Zaresl pomembna je ta besedica, ta „vender“! Podobna ti je pogosto mejniku, ki deli dva svetova jednega od drugega. — —

Prvi korak, katerega je stopila carica za svojega samostalnega vladanja, bil je pregledovanje vojske. Carico, oblečeno po vojaški in oboroženo z mečem, pozdravljali so ruski polki z ovduševljenim, odkritosrčnim in viharnim „Urá!“

Ko se je polegel nekoliko vihar gromečega pozdravljanja, namenjena je bila, da nagovori vojsko; no nepričakovani dogodek oviral jo je za trenotje, da ni koj proizvela svojega namena.

Proti vsem kaznim, navzlič strogemu vojskemu redu izstopil je iz prvih vrst vojske mlad junak mož, velike, vendar kaj pravilne, da celo lepe rasti ter s krepkimi koraki stopa naravnost k carici. Katarina se je malone prestrašila.

Prihaja li morebiti ta mož, da nad mano mašuje zavrženega pokojnega carja.

Ta misel pretresla jej je dušo.

Mladi vojak pa, približavši se carici na nekliko korakov, pozdravil jo po vojaški ter nagovori s krepkim glasom: „Uniforma carske milosti ni polna, — na sabli Vaše Carosti ni — čopa.“

Po le teh drznih besedah odpne od svoje sable svilni čop ter ga poda Katarini, ki je bila mej tem pogledala na ročaj svoje sable ter zapazila, da res nema onega nakita, ki je tako strogo zapovedan z neuprosnim vojskinim redom, katerega je bil Peter III. po pruskem uzoru zavel v rusko vojsko.

Carica se je nasmehljala; z ljubko zadovoljnostjo zrla je smelega mladiča, ki jej je drzno pred cele armade očmi očital nedostatnost njene uniforme, toda — vsprejela je čop ter pripela ga pri tej priči tam, kjer po zapovedi viseti mora.

Mej tem pozdravi smeli vojak Katarino zopet po vojaški ter se vrne v vrsto na svoje mesto. Toda ta drzni čin ni dal narodu ruskemu le izbornega državnika, no dal mu je tudi izvrstnega vojskodvođa, moža, ki je mnogo krutih ran zasadil mošlemškim sosedom slovanskim — Tatarjem in Turkom.

Le ta dogodek bil pa je zajedno tudi vir zaprek, ob katerih se je imel brzo razbiti namen Grigorija Grigorjeviča Orlova, namen, da bi s Katarino delil prestol ruski.

S svilnim čopom v roki stopil je dne 9. junija 1. 1762. prvič na pozorišče svetovno — Grigorij Aleksandrovič Potemkin.

ljudskega šolstva pridobili občno spoštovanje našega učiteljstva in vseh šolskih prijateljev, zaletavajo se zdaj v g. prof. Komljanca v Kočevji, v g. prof. Leveca, nadzornika za Radovljški in v g. Žumerja, nadzornika za Kamniški okraj. G. prof. Komljanec nosi na sebi ta strašni greb, da je on, po rojstvu in mišljenji Slovenec, okrajinški šolski nadzornik v okraji, kjer je polovica slovenskih in druga polovica nemških ljudskih šol. In čeravno je v svojem uradnem poslovanju, kakor smo slišali od več stranij, minucijo nepristranski, vendar je bil po nemških časopisih zlasti zadnje tedne opetovan grdo napadan, kajti velikonemški agitator prof. Linhart v Ljubljani ne more pozabiti, da je o svojem času on paševal kot okrajinški šolski nadzornik v tem okraji ter kot mandatar nemškega „Schulvereina“ deloval po slovenskih mejah „in majorem Germaniae gloriam“. Linhart zmatra ves šolski okraj kočevski za svojo domeno in gorje vsakemu drugemu okrajnemu šolskemu nadzorniku na Kočevskem, ki ni njegovega političnega mišljenja in poln njegovega tevtonskega duha.

Gospod Žumer je s svojim tihim in mirnim delovanjem iztrebil Avgijev hlev, katerega je bil v kamniškem okraji zapustil prejšnji nadzornik Sima. Ta mož, ki Linharta ne preseza v političnem fanatizmu, pač pa ga daleč nadkriluje s svojim strupenim peresom, vzglednega šolnika Žumerja vedno obira po „Laib Schulzeitung“, po „Tagesposti“ in po „Neue freie Presse“, kakor tudi po zakotnih nemških časopisih koroških, in ko bi moč njegova segala tako daleč, kakor sega njegovo politično ovadušto in njegov zlobni jezik, potem bi prišel poslednji dan vsem tistim Slovencem, ki imajo pri našem šolstvu kaj govoriti. Prav dostenjen tovariš Simov v opravljanji in sumničenji po „Tagesposti“ je s Pruskega k nam došli telovadski učitelj Schmitt, kateri je pa v svoji stroki taka ničla, da ga je celo nemški „Turnverein“ izbacnil kot telovadskoga učitelja iz svoje srede. Mož misli, da mora zdaj pristno svoje prusko mišljenje tem radikalneje kazati s tem, da troši laži po židovskih časopisih — v predmetih ni ravno zbirčen — popade vsakega, kdor mu je poti!

Najhuje so se pa nemški dopisuni — in kot tega se nam poleg Linharta, Sime in Schmitta zazuamuje tudi znani prusijan dr. Binder zadnje tedne lotili prof. Levca. Poskušali so ga najprej očrneti kot okrajnega šolskega nadzornika, češ, da hoče posloveniti ljudske šole po Gorenjskem. A kaj bi bilo tukaj poslovenjevati, kjer so itak že vše šole razen Fužin slovenske, tega nam ti modri može neso mogli povedati. A prof. Levec ni samo okrajinški nadzornik, ampak — kar radi priznavamo — tudi spretan urednik „Ljubljanskega Zvona“. Ker mu v službenih stvareh neso mogli do živega, zachele so ga prijemati od te strani! Kakor hijene po grobiščih iščajo človeških trupel, tako so te časnikarske hijene začele brskati po raznih letnikih „Ljubljanskega Zvona“, da bi našle kako kost, katero bi mogle potem glodati po nemških časopisih. In res so iz nekaterih Trdinovih bajk in iz neke dr. Tavčarjeve povesti brez vsega stika in skladu iztrgali nekoliko fraz in besed — iz katerih so skovali orožje zoper urednika „Zvonovega“.

Carica dokončala je pregledovanje polkov, katero je bila oduševljeno nagovorila, na kar se vrne v zimski dvorec.

Drugega dne pa zapove poizvedovati po onem vojaku, ki je bil podal prejšnjega dne svileni čop. Izvedela je njegovo ime z dostavkom, da se je mladi Potemkin, dokončavši nauke na Smolenskem gimnaziji in na vseučilišči v Moskvi, posvetiti hotel duhovskemu stanu, no pa se je premislil ter si raje izvolil meč, kakor pa duhovsko slavo in močnost.

Še istega dne imenovala ga je carica častnikom. Od te dobe je Potemkin brzo napredoval v dostojaanstvih, dokler ga carica naposled ni izvolila za svojega ključarja (kamornika).

Grigorij Grigorjevič Orlov izprevidel je koj, da imá tekmece in to tekmece kaj nevarnega. Uporabil je zatorej ves svoj upliv na carico, upliv, ki je bil takrat še zadost velik, da je bil Potemkin poslan z nekakim poslanstvom na Švedsko.

Toda carica Katarina bila je žena preveč strastna, no tudi odločna, da bi si pustila novim čutom, v srci njenem se porajajočim, določevati meje bodisi od kogarkoli. Dan na dan postajala je h grofu Orlovu hladnejša, a ne dolgo na to, da bi se ga le

Na ta način bi se vsak pisatelj dal pripraviti na — vešala! Le vzemi Schillerja ali Shakespearja v roke, iztrgaj iz zvezze besede, katere polagata Falstaff, Rihard III. ali Franc Moor na jezik — pa nimaš dveh velikih pesnikov, ampak imaš dva suroveža in lopova pred seboj! Sami svojim očem nesmo verjeli, ko smo prvič v „Deutsche Zeitung“ brali ta zavijanja. Toda ko so se ti zavratni napadi, ko se je ta perfidija ponavljala teden za tednom, ko se je poleg imenovanega lista začela na jednak zvijaški način oglašati cela kopa nemških listov, od največjega na Dunaji do najmanjšega v Celji — potem smo videli, da je v teh lažeh, da je v tem nesramnem podtikanji in zavijanji — metoda! Videli smo, da se je zarotila ta svojad omajati službeno stališče zgorej trem imenovanim nadzornikom ter ob jednem ubiti tudi „Ljubljanski Zvon“. Videli smo, da se s posebno ustrajnostjo po nemških listih ponavljajo ti perfidni napadi baš te dni, ko se ima zvršiti imenovanje novih okrajnih šolskih nadzornikov! Dolgo smo molčali, a če bi molčali še dalje o teh zlobnih nakanah in nesramnih lažeh, lehko bi nam očital vsak domačin, da zanemarjam svojo publicistično dolžnost. Zatorej danes z vso odločnostjo zavračamo te lažnive dopise! Veliko nesramnih rečij se je zadnja leta pisalo o Slovencih po nemških listih; a tako iz trte izvitih o sobnih in napadov, kakor smo jih brali zadnje tedne, dolej še ni bilo. Kam pride, ako bode še dalje tem ljudem pripuščeno, da čakajo za grmom ter s kolom zavratno pobijajo slovenske šolnike? Zatorej vse faktorje, ki imajo odločevati o našem šolstvu ter uplivati na učiteljsko osobje naših šolskih zavodov, vprašamo resno: Kaj država res plačuje učitelje in profesorje po šolskih zavodih samo za to, da fakcijoškim listom služijo za — „časnikarske hijene?“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. novembra.

Brambeni odsek državnega zborja je vsprejel vse one dolobe vojnega zakona, ki se tičejo jednoletnih prostovoljcev. Stavil se ni noben predlog, da bi se te stroge dolobe kaj premenile. Ostale paragafe bode pa odsek rešil brez dolgega razgovaranja. — V budgetnem odseku je poslanec Neuwirth obžaloval, da se je Avstrija preplavila s srbskimi srečkami, dočim se prizadevajo ornejiti loterijo. Finančni minister je odgovoril, da je po zakonu dovoljeno v Avstriji prodajati srečke, za katere jamči kaka tuja država. Abrahamowicu se zdi pristojbinski zakon preveč nejasen in želi, da bi se premenil,

Vnajanje države.

Kraljica srbska pride začetkom decembra v Peterburg. Poprositi hoče baje carico, da bi posredovala v zadevi ločitve njenega zakona. Posvetovati se pa tudi misli z najboljšimi ruski odvetniki in cerkvenimi avtoritetami. Njeno prizadevanje bode pa težko imelo kaj uspeha, kajti Rusija se ne mara mešati v to zadevo. Za mnenja ruskih odvetnikov in cerkvenih avtoritet se pa v Belegradu ne bodo dosti brigali. Tu je le mogoče kaj doseči, če bi se Rusija sama za krajico potegnila, ali pa narod srbski. Poslednji pa vse dogodke bolj apatično gleda in je posebno revizija ustave v Srbiji zmešala vse duhove.

Iznobila, poslala ga je v Moskvo, kjer je ravno nastala kuga; grof je imel tam urediti vse zdravstvene naredbe. Poslanstvo to za ljubimca zares ni bilo preprjetno.

Zajedno poklicala je Katarina Potemkina s Švedskoga.

Le-ta mladi mož, ki se je prav takó odlikoval s plemenitim vedenjem, kakor z bistrom umom svojim, z odločnostjo, kakor tudi z okretnostjo v diplomatskih in vojaških okolnostih, je brzo postal ljubljene carice in sploh prva osoba na dvoru njenem.

In ko se je grof Orlov vrnil po daljšem času iz Moskve, pozdravila ga je carica le zahvaljevaje se mu za dobro opravljeno službo, — no v ostalem pogledu pa — popolnoma hladno.

Potemkina pa, iz tega neznatnega, od duhovstva ubéglega študenta, ugledal je Orlov zdaj oblaženega s carice ljubeznijo, obsípanega z dokazi najvišje naklonjenosti. Postal je namreč Potemkin za tem član tajnega svetovalstva, prvoslednik vojnega sovjeta in prvi minister z naslovom knez; imetek pak in druge darové, katere mu je bila naklonila carica, cenili so na mnogo milijonov.

Nek Dunajski list dobil je brzojavno poročilo iz Peterburga, da se je **bulgarskim** emigrantom dalo razumeti, da naj nikar več ne računa na Rusijo. Car neče nič več slišati o Bolgariji. Dolgo so se nadejali, da bode Nemčija z vso energijo podpirala rusko politiko v orientu, a pri prihodu nemškega carja v Peterburg preverili so se, da so se varali. „Moskovska Vjedomost“ pišejo, da je večina ruskih diplomatov se že preverila, da je Bolgarija za Rusijo izgubljena. Le malo je še optimistov, mislečih, da se bodo stvari za Rusijo na bolje obrnile.

Preiskava o uzrokih nesreče pri Borki, ko je vlak, s katerim se je vozil **russki** car, skočil s tiru, je končana in se bode v kratkem objavila. Kakor se poroča iz Peterburga, se je dognalo, da je jeden glavnih uzrokov ta, da je bila železnica slabonarejena. Židovski listi bi pa radi oprali železniško upravo in iščejo drugih uzrokov.

Francoski poslanec Gilly ima velike neprijetnosti, ker je bil člane budgetne komisije obdeljal, da se dade podmititi. Vsi zahtevajo dokazov. Andrejev ga je tožil pri sodnji, potem pa pozval na dvoboj. Bivši finančni minister Raynal zahteva, da naj dokaže, da se je res, ko so se sklepale pogodbe z železniškimi društvami, 14 milijonov frankov razdelilo meji postance, kar je trdil, ali naj pa to trditev prekljice, sicer bode zahtevali zadoščenja z orožjem.

Danes se snide **nemški** državni zbor. Prestoni govor bode pojasnil nazore nemške vladne kolonialne politike. Kakor pišejo oficijozi, bode prestoni govor naznanjal, da je nemška vlada trdno sklenila v kolonialnih zadevah začeto delo nadaljevati.

Lord Randolph Churchill, ki je pred dvema letoma izstopil iz ministerstva, ker se ni ujemal s sedanjo politiko **angleške** vlade, sedaj zopet odbuje vladno politiko. V soboto je v Paddingtonu (zapadnem Londonu) bil sklical volilni shod. V svojem govoru je jako hvalil vladno vnašano in irsko politiko. Poudarjal je pa, da treba reformovati državno upravo. Nadalje je govoril še o raznih socialnih vprašanjih.

Dopisi.

S Kranjskega 22. novembra. [Izv. dop.] (O „Matici Slovenski“.) Sleherni domoljub je vesel lepega napredka našega prvega literarnega društva, ki se ne kaže samo v knjigah, ampak tudi pri številu udov. Glede števila vendar še ne moremo biti zadovoljni, kajti vedno še pogrešamo večino domačega razumništva meji udi. V tej zadevi bi lahko g. poverjeniki še več storili. Upisovalno polo naj bi ne pošljali le prejšnjim udom, temveč vsem naobraženim domoljubom dotičnega okraja. Ker pri takih prilikah osobna agitacija izda največ, bi bilo dobro, da bi se število dosedanjih poverjenikov izdatno pomnožilo.

Tudi glede knjig dovoljujemo si nekatere domoljubne opazke. V matičnih knjigah je sicer zastopano raznovrstno znanstvo, vendar kako pogrešamo Slovenci stalne znanstvene terminologije, kar zelo ovira znanstveno literarno delovanje in šolsko književnost.

Naša Matica je sicer izdala Cigaletovo znanstveno terminologijo, ali ta sedanjim potrebam ne zadostuje več. Za izdavanje terminologije je gotovo v prvi vrsti poklicano društvo, kakeršno je „Matica“. Vsaj je tudi francoska akademija prejšne čase dočila stalna pravila francoskemu jeziku, ki so jedino veljavna. To je pospešilo dovršenost franco-

Orlov počutil je v žaljenem srci svojem neizrekljivo sovraščvo; plamen jeze mu je divje plapolal v zavistnej duši. Saj je bil on mož, ki je posadil Katarino na prestol ruski; on je osnul revolucijo, on pahnil s prestola Petra III. posadivši krono na njeno glavo, — a zdaj — prvo mesto v državi, na katero on jedini imel je nekako pravo, dobil je nekdo drugi. In nadejati se je celo smel, da postane soprog Katerine. Preklinjal je nehvaležno carico; ošabnost in slavohlepnost bili sta žaljeni. Pomišljati je začel, kakši bi se osvetil in pomislil je na zares krasno osveto.

V orodje izbral si je sina carice same, cárjeviča Pavla, ki je ravno bil dorasel v čvrstega mladinciča.

Nakana ta bila je dobro premišljena.

Veliki knez ni ljubil matere svoje. Katarina bila je proti sinu svojemu vedno silno resna, da celo trda in napeta. Ker je bila silno nezaupna, neprestan rojilo jej je po glavi, da jo Pavel namejava pahniti s prestola. Zategadel dala je sina svojega skoraj v nekak zapor, kajti določila je mu za stražnika bivšega njegovega uzgojitelja, grofa Nikita Panina, moža ki je bil verno udan.

(Dalje prih.)

skega jezika in največ pripomoglo, da se je ohranil še dandanes diplomatiškim jezikom, ki radi točnosti izraževanja odstranjuje sleherno dvoumnost ter s tem presega vse druge jezike.

Naša „Matica“ naj bi na ta način izdala znanstveno terminologijo, tesno spojeno s hrvatsko in sicer v prvi vrsti za potrebo srednjih in obrtnih šol (vsaj menda jedenkrat vendar dobimo slovensko višjo gimnazijo in realko), potem za urade, za tehniški, obrtni in kupčiški posel, kasneje še le za strogo učenost. Pri določevanji tehniških in obrtnih izrazov za orodja in izdelke, treba bi bilo tudi gradiva mej narodom nabirati. Približevanje Hrvatom pa bi ne razširilo le znanstvenega delokroga mej Jugoslovani, ampak učinilo tudi bi pot slovenskim dijakom na „Zagrebško univerzo“, kar bode za nas večega pomena, kakor lastna slovenska, kadar bodo spričevala „Zagrebške univerze“ tudi veljavna za slovenske pokrajine.

Da bi tega dela ne čakali predolgo, pričelo naj bi se izdavanje o pojedinih predmetih v zvezkih, katerih bi se gotovo tudi veliko razpečalo mej neude.

„Slovenska Matica“ pa bi si sto izdajo postavila častni zgodovinski spomenik. —r.

Domače stvari.

— (V državnem zboru) odgovoril je včeraj pravosodnji minister na interpelacijo poslancev Steinwender, Hock in dr. glede natečaja za 5 avskultantskih mest na Koroškem. Grof Schönborn je dejal, da je že njegov prednik pri nadsošči v Gradci odredil poizvedbe, pri katerih se je pokazalo, da se mora pri deželnem sodišči v Celovci s slovenskimi strankami obravnavati s tolmači, ker je pač dovoljno število slovenski govorečih sodnikov, ne pa tudi avskultantov in praktikantov. Dalje se je pokazalo, da vsled pomnoženega poslovanja in ker jih mej 27 okrajnimi sodišči na Koroškem 12 uraduje v obeh deželnih jezikih. Vsled tega storil je že baron Pržak potrebne korake ter prosil presvetlega cesarja, da bi se za Koroško sistemizovana mesta pomnožila za 5 avskultantov. Tej prošnji ugodilo se je s cesarsko odločitvijo z dne 26. septembra. Da je bil ukrep ta potreben, vidi se iz tega, da je na Koroškem 102.250 Slovencev nasproti 241.585 Nemcem.

— (Osobne vesti.) Umirovjeni računski nadsvetnik pri Tržaškem finančnem ravnateljstvu Karol Verwega dobil je naslov in značaj računskega ravnatelja. — Poštni kontrolor Avgust Schiller imenovan je višjim poštnim upraviteljem v Boenu.

— (Imenovanja.) Davčni nadzornik g. Anton Rebek v Trstu in začasni finančni koncipist g. Ivan Lončar imenovana sta davčnina nadzornikoma v IX. razredu. — Pravni praktikant pri deželnem sodišči v Ljubljani, g. Anton Rogina, imenovan je avskultantom za Kranjsko.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 25. novembra t. l. predstavljal se bode burko „Gosi in goske“.

— („Obzor“) omenja v včerajšnjej številki dveh dopisov, došlih mestnemu zastopu Zagrebškemu. Jeden bil je od carinskega urada iz Budimpešte, drugi od davčnega urada mesta Ljubljanskega, oba pa pisana v nemščini. Gleda dopisa iz Budimpešte pravi „Obzor“, da je to dovolj čudno, ker tamšnja oblastva s hrvatskimi v najredkejih slučajih dopisujo nemški, marveč navadno madjarski. „Pogledom na Ljubljano pak o dosta je tužno, šlo radje pišu njemačkim jezikom, nego li svojim slovenskim“. Zares tužno, zeló tužno!

— (V Pragi in v Lvovu) napravili se bodo rnski konzulati. Kakor čitamo v listih, se je kabinet Dunajski dolgo branil, naposlед pa se vendar udal. Jako nemilo je zadelo Poljake, da se v Lvovu ustanovi ruski konzulat.

— (Tržaški Sokol) priredil je telovadni oddelek za otroke, ki se je pričel pretekli ponedeljek. Vaje bodo vsak ponedeljek, četrtek in soboto ob 5—6. ure zvečer. Takoj prvi večer došlo je lepo število otrok od 9—12 leta, ki so z velikim zanimanjem telovadili. Ako bode kazalo, odprl bode „Sokol“ bodoče leto še oddelek za deklice.

— (Dantejeva „Divina Commedia“ na jednem listu.) V nemških listih čitamo: Pri knjigotržci Furchheimu v Napolji, „Largo dé Mar-

tiri“ razstavljen je delo, vzbujajoče splošno začudenje in zanimanje vseh častilcev Dantejevih. To delo je: Dantejeva „Divina Commedia“, obsežajoča 14.223 stikov, okoli 96 000 besed in 400.000 črk, spisana na jeden list papirja tako razločno, da se s povekšalnim steklom dobro čita. To delo zvršil je neki Kosovel v papirnici v Podgori, ki baje navzlic nečuvano mučnemu delu ni oslepl.

— (Za lovce.) V Mojstrani ustrelili so preteklo nedeljo 18 divijih koz. Gospodu Galetu bila je sreča posebno mila, ustrelil je v dveh urah na jednem in istem mestu 8 divijih koz. Ustrelil bi jih bil še več, da mu ni zmanjkalo strelič.

— (Pri občinskih volitvah v Škofjeloški) bili so pretekli torek izvoljeni gg: Valentin Sušnik župan, Alojzij Krenner, Jurij Deisinger, Janez Guzelj in Josip Jesenko odborniki.

— (Obrtno pomočno društvo v Novem mestu) se je razdržilo. Za likvidatorje so določeni gg.: Martin Mohor, Vencel Kindl in Ivan Krajev.

— (V Zagrebu) pokazale so se zopet osepnice. Marija Vodeničar, 18 letna delavka v tabačni tovarni, rodom iz Kostanjevice na Dolenjskem je v torek za osepnicami umrla. Šest drugih delavk je ozdravelo.

— (Službe dacarjev) za pobiranje deželne naklade na žgane pijače na Kranjskem so razpisane do 25. novembra t. l. Dacarji dobivajo po 32, 36 in 38 gld. na mesec, prosto stanovanje in letni pavšal 80 gld. za kurjavo in svečavo. Ker je 60 takih služeb oddati, naj se prosilci o pravem času oglase pri deželnem odboru kranjskem. Dokazati je treba prosilcem, da so veči slovenske pisave.

— (V Lescah na Gorenjskem) otvorila se je včeraj s pošto združena brzjavna postaja z omejeno dnevno službo.

— (Novo cerkveno vino Ritozanskih goric) tako se nam piše iz Slovenske Bištice, prodalo se je na javni dražbi po 80 do 90 gld. štrtinjak staro vino iz leta 1885. in 1886. je po 120 do 140 gld. Na neki privatni vinski dražbi v bližnji Zgornji Polskavi se je prodalo Jeruzalemko vino iz l. 1885 po 200 gld. štrtinjak. Letošnja kaplica po pohorskih goricah se sploh hvali, ker je grozdje dobro dozorelo in se še ni prikazala pere nospora.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 21. novembra. („Politische Correspondenz“.) Dopis iz Bukurešta javlja, da se je volitev generala Floresca senatskim predsednikom le s pomočjo liberalne opozicije posrečila. General Florescu dobil je 57 glasov, vladni kandidat Cretulescu pa 37 glasov. — Poslednji bil bi po vladnem mnenju posebno sposoben senatski predsednik, ker je bil prej poslanik v Rusiji in bi se zmatral zaupanja vrednim zastopnikom dosedanje vnanje politike in ker ni bil skrajni pristaš nobene stranke. Florescu pa je naklonjen Rusiji in je odločen pristaš staro-konservativne bojarske skupine. Pričakovati ni, da bi sedanj položaj dalje trajal in vlada je trdno sklenila, bode li volitev predsednika za zbornico poslancev tudi neugodna, da bode zbornici razpustila in razpisala nove volitve.

Atene 21. novembra. Cesarica Elizabeta dospela v Navplijo in potovala dalje v Mikene. Kralj pojde najbrže v Krf obiskat cesarico.

Peterburg 21. nov. General Paucker imenovan prometnim ministrom.

Peterburg 21. novembra. („Politische Correspondenz“.) Vojni minister je na ukaz carjev v ruski vojski služečim 60 bolgarskim častnikom naznalil, da počenši s 1. dnem januarja 1889 v svojej lastnosti kot bolgarski častniki ne morejo več ostati v vojski, da morejo torej oni, ki tudi v bodoče hočejo obdržati svoj čin, prestopiti v rusko vojsko kot cesarski ruski častniki.

London 21. novembra. Policija zasačila je moža, ki je na sumu, da je že dolgo izkani morilec žensk. Ko so ga prijeli, se je branil o svoji osobi pa ni hotel povedati ničesar.

Berolin 22. novembra. Cesar otvoril državni zbor. Prestolni govor pravi: Naše razmere z vsemi tujimi vladami so mirneje. Moje prizadevanje neprestano meri na to, da se mir

utrdi. Zveza z Avstro-Ogersko in Italijo nema nobenega drugačnega namena. Trpljenje, katero bi tudi zmagonosna, brez potrebe pričeta vojna prizadela Nemčiji, bi se ne strinjalo z mojo krščansko vero in z mojimi cesarskimi dolžnostmi nasproti narodu. V tem prepričanju zmatral sem za svojo nalogo, da sem kmalu po nastopu vlade ne le zavezničke v državi, ampak tudi prijateljske, v prvi vrsti sosedne vladarje osobno pozdravil, ž njimi iskal sporazumljjenja, kako izpolniti nalogu, dano nam od Boga: da narodom svojim zagotovimo mir in blaginja, kolikor je to zavisno od naše volje. Zaupanje, katero so meni in moji politiki kazali na vseh dvorih, katere sem obiskal, daje mi opravičeno nado, da se bode meni, mojim zavezničkom in prijateljem posrečilo, Evropi ohraniti mir.

Razne vesti.

* (Ruski list „Svet“) pripoveduje povodom železnične nezgode pri Borku nastopni dogodek: Car Nikolaj vozil se je 1851. l. po Nikolajevi železnici. Takrat vlak ni vozil hitreje, nego 25 vrst v jedni uri. Prometni minister Kleinmichel bil je prvi, ki se je vozil 50 vrst v jedni uri in o tem poročal carju. Pri svoji prvi vožnji po železnicu ukazal je car, da naj vozi 50 vrst v jedni uri. Minister dal je povelje v tem zmislu, a vlak ni vozil hitreje. Car postal je nevoljen in ponovil ukaz, a vendar se neso vozili hitreje. Pokazalo se je, da strojevodja ni hotel izpolniti ukaza carjevega. Na postaji pokliče car strojevodjo pred se in ga vpraša, kaj ga je napotilo, da se je ustavil ukazu njegovemu. „Gosudar“, odgovori strojevodja, tako hitro ni moči voziti.“ — „A Kleinmichel si vozil tako brzo?“ — Da, gosudar, a to bilo je zelo nevarno. Razloček pa je ta, da je v Rusiji veliko Kleinmichelov, car pa samo jeden“. Car zahvalil se je strojevodji.

* (Koliko je ovac in volne na svetu.) Avstrijska trgovska zbornica v Carigradu proračuna je, koliko se vsako leto volne proizvaja na svetu. Na leto proizvaja se 800 milijonov kilogramov volne v vrednosti 5 milijard frankov. Avstralija in nova Zelandija imata 75 milijonov ovac in proizvajata 100 milijonov kilogramov volne, v vrednosti 600 milijonov frankov. Zjednjene države imajo 50 milijonov ovac, po vsej Evropi jih je pa 200 milijonov, ki dajo 200 milijonov kilogramov volne na leto, v vrednosti 900 milijonov frankov. Največ ovac ima Rusija, potem Angleška, Nemčija, Avstrija, Italija, Španija, Turška, Grška, Švica, Portugalska, Belgija, Srbija, Črnomorska, kakor so po vrsti naštete.

* (Zamrzle ladije.) Vsled hudega mrzla (11 do 14 stopinj) zamrznilo je v Taganrogu 32, v drugih pristaniščih ob Černem Morju 31 ladij, mej katerimi je tudi nekoliko avsto-ogerskih. Reka Dnjepr je tudi popolnoma zamrznila in plovba se je ustavila.

* (Drag pes.) Na poslednji pasji razstavi v Sheffieldu ponudil je neki g. Baylis 1500 ginej (39.375 frankov) za šest mesecev starega psa „bernhardincu“. Ponudba pa se ni vsprejela.

Bratje Sokoli!

Pri zadnjem večeru odbrana, da priredeva prihodnji jour-fixe 24. novembra, ustregla sva želja, kolikor moč. Vabiva že danes vse gospode brate k obilni udeležbi. Program priobčiva jutri. Na zdar!

Anton Zagorjan.

Dragotin Hribar.

Poslano.

Neusteин-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabsanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jaka svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rudečno tiskano našo protokolovano varstveno znamko „**Sveti Leopold**“ in našo firmo **lekarna „pri sv. Leopoldu“**, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — **V Ljubljani** se dobivajo pri gosp. lekarji **G. Piccoli-ji.** (759—5)

Tučci

21. novembra:

Pri **Stonu**: Potzer z Dunaja — Tuček iz Novega mesta. — Aleš iz Ribuice.

Pri **Maliči**: Kraus, Förnebök, Bibus z Dunaja. — Pavrh iz Zadra. — Gutsbezitzen iz Sevnice.

Pri **južnem kolodvoru**: Abram iz Trsta. — Skocia iz Bleda. — Grohar iz Škofje loke.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močvra v mm.
21 nov.	7. zjutraj	735.1 mm.	26°C	sl. svz.	obi.	0.00 mm.
	2. popol.	736.7 mm.	56°C	sl. svz.	obi.	
	9. zvečer	738.7 mm.	- 04°C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura — 26°C, za 04°C pod normalom.

Dunajska borza

dan 22 novembra t.l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 81.75	—	gld. 81.85
Srebrna renta	82.45	—	82.50
Zlata renta	109.90	—	110.—
5% marčna renta	97.35	—	97.35
Akcije narodne banke	876.—	—	877.—
Kreditne akcije	346.—	—	306.40
London	121.75	—	121.85
Srebro	—	—	—
Napol.	9.61	—	9.64
C. kr. cekini	5.77	—	5.77
Nemške marke	59.77/2	—	59.77/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133	gld. 90 br.
Državne srečke iz l. 1864	100	174	50
Ogerska zlata renta 4%	100	90	90
Ogerska papirna renta 5%	91	90	90
5% štajerske zemljiss. odvez. oblig.	104	75	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	25
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	123	50	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	182	75
Rudolfove srečke	10	19	75
Akcije anglo-avstri. banke	120	113	60
Tramway-društ. velj. 170 gld. a.v.	225	—	25

Prošnja!

Gospoda, ki bi bila voljna, **14 letno dekle za postrežnico brezplačno usprejeti** s tem pogojem, da bi smelo tamošnjo obrtniško šolo v ženskih strokah obiskovati, naj blagovoljno piše na **Kunigundo Skerbs v Smolniku**, pošta **Ruše** (Maria-Rast). (801—1)

Izvleček olja za služb

c. kr. sek. zdravnika **dr. Schipek-a**, ki je priznavajo mnoge **avtoritete** že mnogo let radi ugodnega učinka, ker zdravijo vsako neprirojeno **gluhost**, **nagluhst**, **sumenje po ušesih** in vsako **bolezen uses**. Z načizalom, kako rabiti, velja 1 gld. 50 kr. in se dobiva **glavni zalogi Franca Giacomelli-ja, Wien, Fünfhaus, Stadiongasse 1.** (781—1)

Na prodaj je hiša v Škofji Loki,

katera nese najemščine 250 gld. na leto in je pripravna za prodajalnico, ker stoji na sredi mesta. Dne 27. t. m. bo prodajalec tam. (796—2)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI. I. ZVEZEK: PRIPOVEDNI SPISI. UREDIL IVAN ŽELEZNİKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zborna. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je tako elegantno, po najnovejšem uзорci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnika v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoroden podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

LEOPOLD SLOVŠA po dom. SELAN mesarski mojster v Šolskem drevoredu št. 12 prodaja od danes naprej

meso od pitanih volov

**zadnje po 48 kr. kilo,
sprednje po 36, 38 in 40 kr. kilo.**

Zagotavlja najtočnejšo postrežbo, pripravljen sem, ako se želi, do poslati meso tudi v stanovanje.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

s spoštovanjem

**Leopold Slovša,
mesarski mojster.**

(779—3)

Bolnim na živcih

olajšilo in zdravilo!

S Hippokratovih časov do danes so bolne na živeh utrili z vsemi mogočimi procedurami, kakor z zdravljenjem z vzdržljivostjo in mrzlo vodo, z elektriko, galvanizmom, parnimi, šotnimi in morskih kopečmi. Znanost si beli bližnja a pripusta pot, **da se s porabo z usesovalne zmožnosti kože naše neposredno upliva na živčno sistemo našo.** Skoro 50 let imel sem v zdravniškem svojem poklicu priljubljenost in si prizadeval, da sem v tem ozicu nabiral si skočnje in te so **več kakor dokazalo** slovečega profesorja Virchowa izrek: „Najm-njšina kačega dražitev konča profesor Schott, Röhrig, Parrot, Munk itd. uveljavljali to novo terapijo, **sem jaz prvi, ki z dovršeno zdravilno sistemom stopam v javnost.** Priporočam se torej **vsem, ki boleha na bolnej živčni sistem sploh, na takoj imenovani nervoznosti, ki se kaže v habituelnem glavobolji, migreni, navalnih krv, velej razdražljivosti, razburjenosti, ali v tem, da ne morejo spati, v občni telesni nemirnosti in ne povšečnosti.** Nadalje obračam se do onih,

katerem je zadel mrtvud,

in torej boleha za **otrpnenjem, ali ne morejo ali pa težko govoré, težko požirajo, imajo trde zgibe, ali pa v njih vedno čutijo bolečine, imajo slab spomin** itd., in naposled do onih,

ki se boje mrtvuda

in imajo zato uzroka iz prikaznij trajne **zone, navzetja glave, glavobolja in omotice, migljanja in teme pred očmi, tiščanja pod čelom, sumerja po ušesih, gomuženja po glavi, oglusenja rok in nog.** — Vsem, kateri na goru omenjeni načini **boleha na živeh**, nadalje **bledenju** in vsled tega onemoglim mladim dekletom, pa tudi onim **zdravim mlajšim osobam, ki mnogo duševno delajo** in se hočejo **izogniti** reakciji duševne delavnosti, priporočam svoj način zdravljenja, obstoječ le v tem, da se **vsak dan jedenkrat umije glava**, ter je torej kaj enojen in po ceni stane vsak dan jedva 5 krajcev.

V načinu zdravljenja, ki je v spodaj naveden knjižici bolj pojasnjena, so se pojavljalo izrazili listi, zlasti „Kreuzzeitung“ (št. 145 z dne 25. junija), „Berliner Börsencourier“ (št. 258 z dne 24. maja), „Berliner Courier“ (št. 140 z dne 24. maja), „Post“, „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, „Wiener Illustr. Hausfrauenzeitung“, „Wiener Handels- und Gewerbeblatt“ itd., nadalje morem nавesti prisnalne dopise po teži brošuri, ki jih visocih osob, kakor **Njea visokosti vojvode Oldenburgskega** (grad Erlant), **Njega ekscecenca generalnega Heutenanta** pl. Bonina (Draždane), **Njega ekscecenca generalnega Heutenanta** pl. Bredowa (vitezko posestvo Briesen), **generalnega majorja** pl. Krone (Darmstadt), **kralj. bavarškega polkovnega auditorja** Strube (Freiburg na Br.), **grofinja Šolskega ravnatnika** Christofler de Issakiev (Radutz), **baronovke** Villiani (Frankobrod na M.), **grofinja na župnika Horsta** (Colmar), **šolskega zavrnatnika** Krista (Württemberg), **baronovke** pl. Knesebeck (Huyzburg), **okrožnega šolskega nadzornika** Sklarzyka (Samter), **župana** Jahna (Wittenberge), **vladnega aseorja** Schrayvogel (Novi Ulm), **vladnega načelnika** Jul. Schura (Budweshen, Vzhodna Prusija), **e. kr. polkovnika** Grunda (Kosmanos, Češko), **čaženskega sodca** Brilla (Darmstadt), **kr. dež. sodca** Storchia (Berlin) in več drugih, katerim si pridružijo

zdravniške izjave o sijajnih uspehih

gospodov doktorjev: **Kr. sanitetnega svetnika dr. med. Chona v Stettinu.** — **Dr. med. Antonia Corrazza v Benediktu.** — **Vojškovojvodinskega okrajnega zdravnika dr. med. H. Grossmanna v Jöhlingen.** — **Dr. med. Arneha na Dunaji.** — **Dr. med. L. Regena v Berolini.** — **Dr. med. Hoescha v Berolini** (poliklinika). — **C. kr. okrajnega zdravnika dr. med. Busbucha na Krškem i. t. d. (Kranjsko).** — **C. kr. stavbnega nadzornika I. razreda dr. med. Vacilava Jechla na Dunaji.**

Opirajo se na tako gradivo, mislim, da je moja dolžnost, da nastopim na vsak pripraven način pot javnega razglasjevanja, da tako pomagam prečemu človeštvu. Gospode zdravilnik, kateri době to objavo v roke, pa opazirjam na priznano avtoritev **dr. pl. Lieb ga**, ki pravi: „Skupaj vseh, ki so se bavili z raziskovanjem prirodnih pričutnjik, se nazadnje v tem ujemajo, da je prouzročenje dosti jednostavnost moramo snemati za največji endez“. Hkrati ponudim zastonj vsem gospodom zdravilnikom, ki se imajo sami boriti z nervoznimi boleznicami, moje sredstvo na razpolaganje, in vsem bolnim na živeh priporočam.

v 16 natisu izšte brošuro:

„Über Nervenkrankheiten und Schlagfluss (Apoplexie, Hirnlähmung), Vorbeugung und Heilung“,

ki se dobija brezplačno po knjigarni **J. Bretzner & Comp.** na Dunaji, I. Tegetthoffstrasse 8, in po knjigarni **Pawl Franke v Budimpešti**, IV., Hatvanergasse 2.

Vitisphen na Bavarskem, 1888. **Roman Weissmann**, bivši dež-bramb. batalionski zdravnik, častni član italijanskega sanitetnega reda lege križa.

Glavno zalogu v Ljubljani ima lekar J. Swoboda.

! Vinokupci!

V vinohramih graščine „Dobra“ pri Biljani na Brdih (postaja Kormin ali Gorica) je na prodaj izvrstna

„Briska ribola“

hektoliter po 16 do 18 goldinarjev.

Natančneje pojasnila daje grof Baquerovo graščinsko oskrbništvo v Gorici.

40 letni renomé!

Profesorji e. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasche, profesor Schnitzler, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zapojujo in priporočajo le pristno in svetovno slavno e. kr. dvornega zobozdravnika

D. POPP-a Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobra voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in učim boleznicam, priznana voda za griranje pri kroničnih vratnih boleznicah in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkrati rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto,

ohrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobra sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih gliv, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zobi, da začenj gneti.

Dr. Popp-a zobra plomba je najboljša, ž njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.

Dr. Popp-a zeljiščno milo proti spuščanjem vsake vrste in posbeno priporočljivo za kopelj.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povekšnih steklenicah po 50 kr., gld. 1. — in gld. 1.40. — Anatherin zobra pasta v puščicah po gld. 1.22. — Aromaticna zobra pasta po 35 kr. — Zobra prasek v skaličah po 63 kr. — Zobra plomba v etui gld. 1. — Zeljiščno milo po 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po anatizi le iz kistin napravljeni preparat, s katerim se zobje prezgodaj unitejo, se izrecno svari. (615—10)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karlinger, Vaso Petrič, Edward Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Baccharich, lekar; na Krškem: F. Böhmches, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; Martin Pettan, trgovec; v Škofej Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Braune, lekar; v Metliki: Fr. Wachla, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlji: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.